

the ♀♀ of *opistographus* (with short scapus) — he possessed, however, as he says, only two specimens of this form and they were not preserved faultlessly —. In the ♂♂ the "retinaculum" of the bulbus can scarcely be distinguished from that of *opistographus*, some other parts of the bulbus, however, resemble more those of *typicus* — he possessed but two ♂♂ of this form —. According to him more accurate investigations would perhaps decide, whether *typicus* and *opistographus* are two distinct species or two varieties only; in possible further investigations I think it necessary that the internal copulatory organs of the ♀♀ should be taken into account as well.

It seems that *typicus* and *opistographus* occur in the same places and that they are adult at the same time (cf. SIMON, l.c., p. 694, note 1; WIEHLE, l.c., p. 108; TULLGREN, l.c., p. 170, 172; LOCKET & MILLIDGE, l.c., p. 145; — my own observations too point to this conclusion —). It is possible, however, that differences will appear concerning the ecological conditions preferred by each form and the time at which it attains maturity, if greater accuracy is applied in collecting the specimens.

References

- KULCZYNSKI, V., 1905, "Fragmenta arachnologica II. De *Araneo cucurbitino* Clerck et nonnullis araneis similibus." *Bull. Int. Acad. Sci. Cracovie*, 1905, p. 231—250, Tafel VII, figs. 1—31.
- SIMON, E., 1929, "Les Arachnides de France" (2nd edition by L. BERLAND & L. FAGE, vol. 6, part 3. Paris.
- WIEHLE, H., 1931, „Die Tierwelt Deutschlands", vol. 23 (B). Jena.
- TULLGREN, A., 1952, "Zur Kenntnis schwedischer Spinnen I" *Entomologisk Tidskrift* 73 : 151—177.
- LOCKET, G. H. and A. F. MILLIDGE, 1953, "British Spiders", vol. 2. London.
- Oosterhout, Warandelaan.

Late vlinders in 1954. Op 3 October ving mijn vrouw hier in Rotterdam een redelijk gaaf ♀ van *Thymelicus lineola* O., dat nog een paar dagen in leven bleef, maar waarschijnlijk geen eieren legde. Op dezelfde datum vonden we een volwassen rups van *Aglais urticae* L. Op de naburige brandnetels was geen enkel exemplaar te vinden. De rups verpopte een dag later en werd buiten bewaard. Vermoedelijk was het dier bij zijn familie achter geraakt, want op 17 October zag ik op dezelfde vindplaats twee Kleine Vosjes, waarvan er één zo vers was, dat hij net kon vliegen.

Mijn pop kwam pas op 1 November uit, bij een temperatuur van 16° C. De uitgezakte vlinder klom nog dezelfde avond omhoog en bleef sinds die tijd vrijwel bewegingloos zitten.

N. W. ELFFERICH, Mathenesserdijk 101a, Rotterdam.

Semiothisa clathrata L. Volgens TER HAAR-KEER is de vlinder op hoge, droge gronden, zoals Apeldoorn, niet te verwachten. Volgens LEMPKE, *Cat. Ned. Macrolep.*, p. (814), mijdt de vlinder de droge zandgronden niet geheel, maar ontbreekt daar toch op vele plaatsen. De conclusie is dus, dat *clathrata* niet van droge terreinen houdt. Edoch, in 1954 trof ik de vlinder vrijwel overal om Apeldoorn op zeer droge zandgronden aan. Heeft hij nu zijn tegenzin voor de droogte opgegeven, of hebben de snuffelaars van vroeger hem over het hoofd gezien en zat hij toch hoog en droog?

W. J. BOER LEFFEF, Korteweg 53, Apeldoorn.

Gevraagd: een Zeiss-tekenprisma. Aanbiedingen met prijsopgave aan :

J. J. Meurer, Princes Irenelaan 35, Hillegom.